

NOVES APORTACIONS A LA FLORA ALGOLÒGICA DE VILANOVA I LA GELTRÚ (II)

M.ª CARME BARCELÓ I MARTÍ

*Es descriuen nou tàxons que són novetats per la costa de Vilanova i la Geltrú, 5 Rodofícies: **Pneophyllum lejolisii** (Rosanoff) Chamberlain, **Rodophyllis divaricata** (Stackhouse) Papenfuss, **Gloiocladia furcata** (C. Agardh) J. Agardh, **Gymnothamnion elegans** (Schousboe ex C. Agardh) J. Agardh, **Herposiphonia secunda** (C. Agardh) Ambronn fma. secunda; 3 Feofícies **Feldmannia caespitula** (J. Agardh) Knoop.-Pég. var. caespitula, **Myrionema magnusii** (Sauvageau) Loiseaux, **Scytosiphon lomentaria** (Lyngbye) Link i 1 Clorofícia **Cladophora hutchinsiae** (Dillwyn) Kützinger.*

L'estudi de la costa del Garraf iniciada des de fa uns anys per POLO (1978) arran de la seva tesi doctoral sobre les algues de la Costa Catalana aportà una vuitantena d'espècies citades per primera vegada en la nostra costa.

Quan iniciàrem el nostre primer treball sobre la recerca de les algues de Vilanova (BARCELÓ, 1980), no érem conscients de la importància de la nostra flora algal.

Posteriorment, i amb altres treballs que hem donat a conèixer a anteriors Miscel·lànies (BARCELÓ, 1982; 1984), ens adonàrem de la varietat d'aquests vegetals a la costa vilanovina.

Donem a conèixer novament nou tàxons que són novetats per la nostra zona, 5 Rodofícies, 3 Feofícies i 1 Clorofícia, que amplien el llistat de les espècies ja conegudes.

RHODOPHYCEAE

Corallinales

Pneophyllum lejolisii (Rosanoff) Chamberlain.

Distribució: Cosmopolita.

Localitat: Vilanova i la Geltrú, 12-4-1986, entre 10-15 brases de profunditat, sobre fulles de *Posidonia oceanica*.

Descripció: Petites crostes, de color rosa pàl·lid, de 0,2-0,4 μm de diàmetre.

Tal·lus format per cèl·lules quadrangulars de 8,8-17,5 μm d'amplada, situades en files concèntriques. Les cèl·lules corticals són ovalades, de 3-8 μm de llarg per 2 μm d'ample.

Tricocists escassos.

Conceptacles asexuals de 88-100 μm de diàmetre.

Gigartinales

Rhodophyllis divaricata (Stackhouse) Papenfuss.

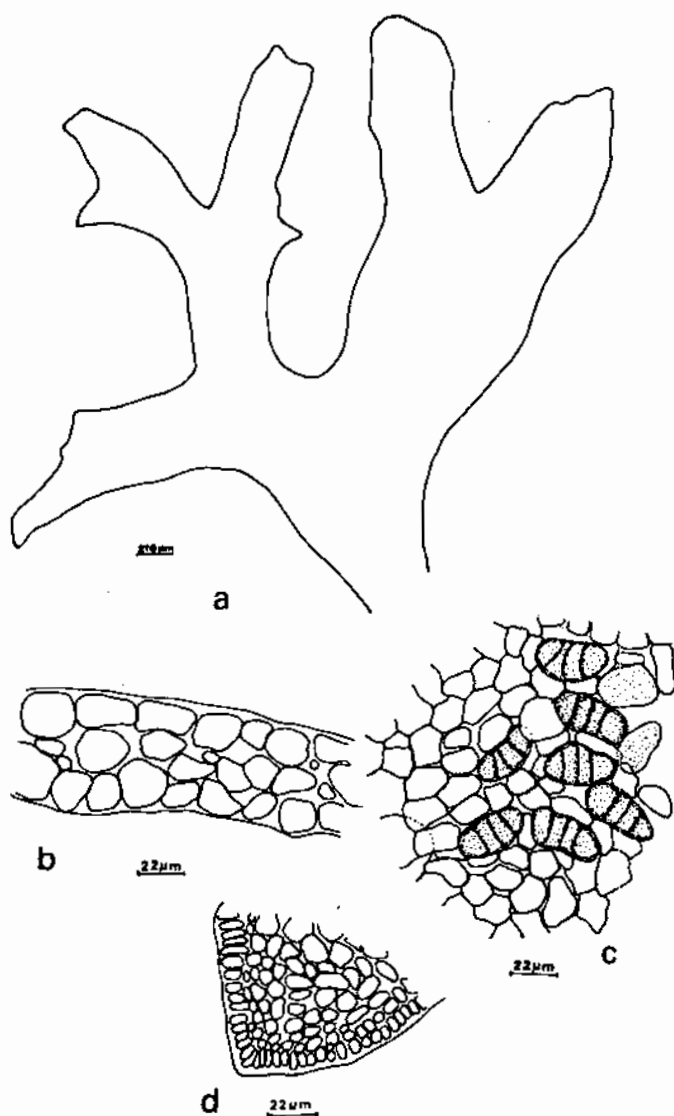
Distribució: Atlàntic boreal.

Localitat: Punta Mabrera (Vilanova i la Geltrú), 8-12-1986, a mig metre de profunditat, sobre *Mytilus*, amb tetrasporocists.

Descripció: Tal·lus de color rosat, d'1,5-2 cm d'alçada, format per làmines molt primes, lobulades d'1-2 μm d'amplada.

En un tall transversal s'observen diverses capes de cèl·lules quadrangulars, freqüentment de 2 a 4, de 22-30 μm .

Tetrasporocists zonats, de 30-40 μm de llarg per 13-18 μm d'ample, distribuïts per tota la planta.

LÀMINA 1

A: *Rhodophyllis divaricata* (Stackhouse) Papenfuss.

B: Secció transversal.

C: Tetrasporocists.

D: Àpex.

És una espècie abundant en llocs ombrívols, que es troba enmig de les esclertes de les roques.

Rhodymeniales

Gloiocladia furcata (C. Agardh) J. Agardh.

Distribució: Mediterrani.

Localitat: Vilanova i la Geltrú, 12-4-1986, entre 10-15 brases de profunditat, sobre rizomes de *Posidonia oceànica*.

Descripció: Planta d'1-2 cm d'alçada, rosada, formada per uns eixos prims que es ramifiquen dicotòmicament a la part apical.

Fent un tall transversal, veiem un còrtex format per diverses files de cèl·lules paral·leles que es bifurquen a la part exterior, que amiden de 4-7 µm de diàmetre. La part interior està formada per unes cèl·lules oblongues de 35-85 µm de diàmetre.

Espècie freqüent en profunditat.

Ceramiales

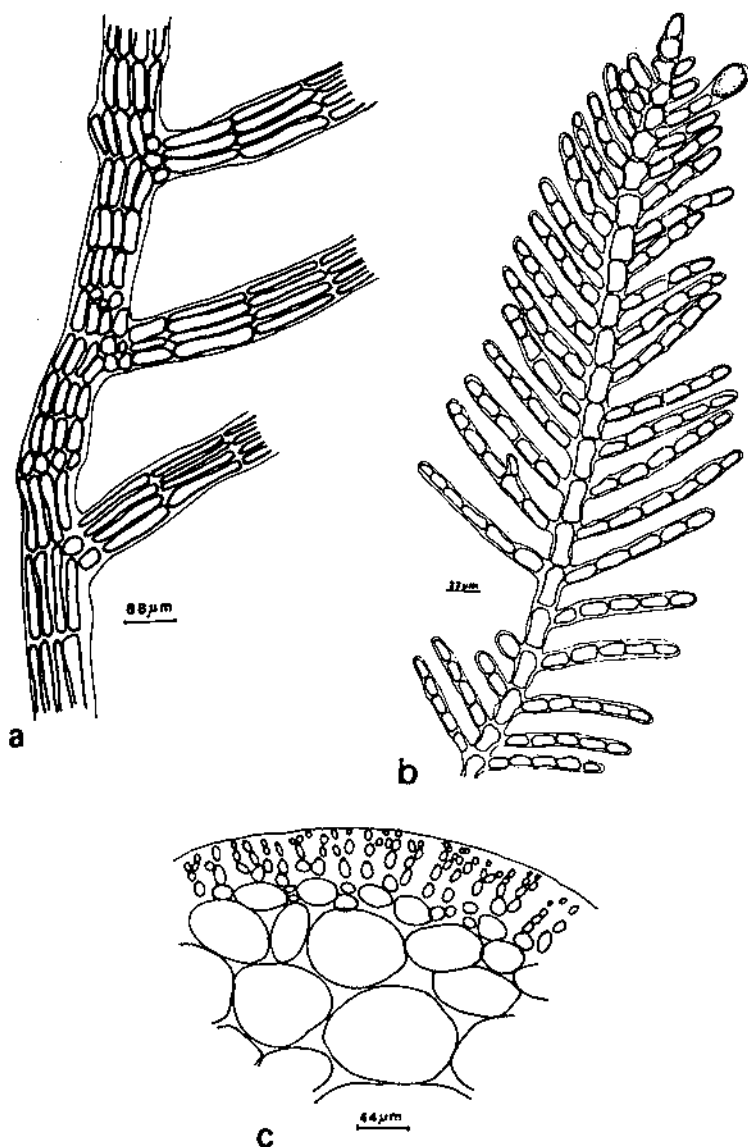
Gymnothamnion elegans (Schousboe ex C. Agardh) J. Agardh.

Distribució: Holo-atlàntico-pacífic.

Localitat: Punta Llarga (Vilanova i la Geltrú), 8-12-1986, a mig metre de fondària, sobre *Mytilus*, amb tetrasporocists.

Descripció: Tal·lus de 0,5-1 cm d'alçada, de color porpra, format per uns filaments arrossegadissos, dels quals surten cap a la part inferior uns rizoides pluricel·lulars mitjançant els quals s'adhereixen al substrat i uns filaments rectes que presenten curtes rames oposades, poc ramificades.

Les cèl·lules dels filaments rectes fan d'11-26 µm de diàmetre, mentre que els de les ramificacions fan de 8-17 µm d'amplada.

LÀMINA 2

- A: *Herposiphonia secunda* (C. Agardh). Ambronn fma. *secunda*.
 B: *Gymnoyhamnion elegans* (Schousboe ex C. Agardh) J. Agardh.
 C: *Gloiocladia furcata* (C. Agardh) J. Agardh, secció transversal.

Tetrasporocists, esfèrics, de 24-26 μm de diàmetre, situats a l'extrem de les rames curtes.

Espècie abundant en llocs esciòfils, prop del nivell litoral.

Herposiphonia secunda (C. Agardh) Ambronn fma. *secunda*.

Distribució: Circumtropical.

Localitat: Punta Mabrera (Vilanova i la Geltrú), 16-7-1986, prop de la superfície, sobre *Corallina elongata*.

Descripció: Planta prostada, de color marró fosc, formada per uns eixos de 100-118 μm d'amplada, polisifonats, dels quals surten uns altres filaments una mica més prims, rectes, formats per 5-8 articles, d'1-1,5 vegades més llargs que amples, acabats amb abundants tricoblasts.

PHAEOPHYTA

Ectocarpales

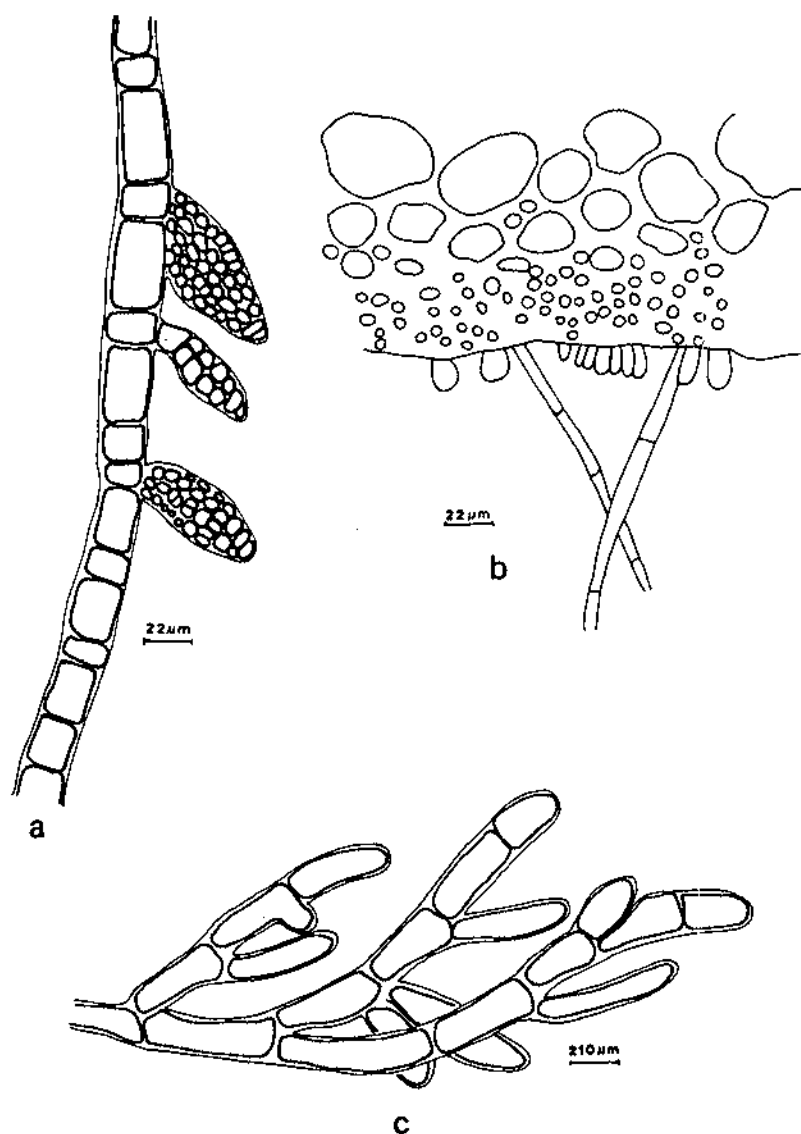
Feldmannia caespitula (J. Agardh) Knoep-Pég. var. *caespitula*.

Distribució: Indo-atlàntic temperado-fred.

Localitat: Vilanova i la Geltrú, 16-7-1986, surant al moll, amb esporocists.

Descripció: Tal·lus de 0,5-1 cm d'alçada, gelatinós. La base està constituïda per uns filaments postrats, dels quals surten uns altres de rectes, amb algunes ramificacions unilaterals, formats per cèl·lules de 22-28 μm d'amplada i de 2-3 vegades més llargues que amples.

Esporocists pluriloculars, ovoides, situats en un curt pedicel. És característica d'aquesta espècie que les cèl·lules que donen

LÀMINA 3

- A: *Feldmannia caespitula* (J. Agardh) Knoop.-Pég. var. *caespitula*.
 B: *Scytosiphon lomentaria* (Lyngbye) Link, secció transversal.
 C: *Cladophora hutchinsiae* (Dillwyn) Kützinger.

naixença als esporocists són més curtes que les altres que formen els filaments.

Chordariales

Myrionema magnusii (Sauvageau) Loiseaux.

Distribució: Holo-atlàntico-pacífic.

Localitat: Vilanova i la Geltrú, 12-4-1986, entre 10-15 brases de profunditat, sobre fulles de *Posidonia oceànica*.

Descripció: Tal·lus monostromàtic, que forma sobre les fulles de *Posidonia* uns cercles, de 0,2-0,4 cm de diàmetre. Sobre d'ell neixen uns pèls llargs, de 13-17 μm d'amplada; uns ascocists en forma de maça de 77-90 μm de llarg per 13-15 μm d'ample, sèssils o en curts pedicels formats d'1-4 cèl·lules, de 13-15 μm de llarg per 4 μm d'ample; i uns esporocists pluriloculars, cilíndrics, de 66-77 μm de llarg per 11 μm d'ample.

No s'han observat esporocists uniloculars.

Scytosiphonales

Scytosiphon lomentaria (Lyngbye) Link.

Distribució: Cosmopolita.

Localitat: Punta Llarga (Vilanova i la Geltrú), 12-4-1986, prop de la superfície.

Descripció: Planta de color bru, de 12-20 cm de llargada, tubulosa, més prima en les zones apicals i basals, que presenta constriccions al llarg de tot el tal·lus.

En un tall transversal, observem un còrtex format d'1 a 2 files de cèl·lules pigmentades, cap a l'interior de 2 a 3 files de cèl·lules de 15-20 μm de diàmetre i 1 fila de cèl·lules molt grans que rodegen l'orifici central. A la part externa també veiem la presència de pèls, de 4-11 μm de diàmetre.

Es troba principalment a l'hivern i a la primavera, prop de la superfície.

CHLOROPHYTA

Cladophorales

Cladophora hutchinsiae (Dillwyn) Kützinger.

Distribució: Holo-atlántico-pacífic.

Localitat: Roques del moll, Punta Llarga i Punta de Sant Gervasi (Vilanova i la Geltrú), 12-4-1986, en llocs poc il·luminats i encalmats, a poca profunditat.

Descripció: Mates de color verd fosc, que esdevenen blanquinoses a les parts apicals.

Filaments principals gruixuts, de 190-250 µm de diàmetre, amb ramificació irregular, portant ràmules curtes, unilaterals, de 120-210 µm d'amplada.

BIBLIOGRAFIA

- BARCELÓ, M.C. «Algues a la costa de Vilanova i la Geltrú». *Butlletí de la Biblioteca-Museu Balaguer*. Vilanova i la Geltrú, 1980, 165-191.
- BARCELÓ, M.C. «Addicions a la Flora algològica de Vilanova i la Geltrú (II)». *Miscel·lània Penedesenca* 1982, 5: 25-40.
- BARCELÓ, M.C. «Nova addició a la flora algològica del Principat de Catalunya. *Lithothamnium valens* Fosløe (RHODOPHYTA, Corallinaceae)». *Miscel·lània Penedesenca*, 1983, 6: 7-11.
- POLO, LL. «Estudio sobre las algas bentónicas de la Costa Catalana». *Tesis Doctoral*, Universidad de Barcelona, 1978, 222 pp.